

Utdrag av statsministerens foredrag i Foreningen Norden, Hamar.

Spørsmålet om et utvidet industri- og energipolitisk samarbeid har fått stadig økende aktualitet i nordisk sammenheng. Utgangspunktet er reservene av olje og gass på norsk kontinentalsokkel. Disse reserver har bidratt til å gi Norge en spesiell rolle og posisjon. Vi er blitt en mer interessant samarbeidspartner enn tidligere. Men forutsetningen for et nærmere energipolitisk samarbeid er at vi kommer fram til konkrete samarbeidstiltak også på industrisiden. Det er en klar norsk interesse at vi

gjennom et utvidet energi- og industripolitisk samarbeid skaper en bredere basis for vår fremtidige industri.

Bilaterale drøftinger er som kjent innledet mellom Norge og de øvrige nordiske land med sikte på å finne fram til industri- og energipolitiske samarbeidsprosjekter. Konkrete og praktiske løsninger på dette felt vil kunne legge forholdene til rette for sterkere integrasjon mellom våre land.

Avtalene mellom Volvo og Den norske regjering og mellom de to lands regjeringer, slik de ble undertegnet i Oslo 8. desember i fjor, representerte et gjennombrudd for et samarbeidsmønster av forpliktende og langsiktig karakter på industri- og energiområdet. Regjeringsavtalen

mellom Norge og Sverige trakk fram en ny dimensjon i samarbeidsmulighetene. Den slo fast at de to land ville søke samarbeid ved enkeltprosjekter for å utvikle sine industrielle og energimessige ressurser til gjensidig fordel. Den første balanserte pakke innenfor avtaleverket var Volvo-avtalen, langsiktige oljeleveranser fra Norge til Sverige og fortsatte tømmer-leveranser fra Sverige til Norge. Langvarige og til dels vanskelige forhandlinger gikk forut for avtaleinngåelsen. At det til slutt var mulig å finne fram til et balansert avtalekompleks som alle parter ga sin tilslutning, har selvfølgelig sammenheng med at alle som deltok i forhandlingene så det riktige i dette samarbeidsmønsteret - det riktige i at små land kombinerer og i fellesskap utnytter tilgjengelige ressurser.

Det var ikke overraskende at Volvo-avtalen møtte motstand. Heller ikke var det overraskende å se hvorfra motstanden kom og hvilke holdninger som ligger bak motstandernes synspunkter. Derimot beklager jeg sterkt at motstanden var sterk nok til å velte hele avtalekomplekset. I øyeblikkets skuffelse kan det være naturlig å sette Volvo-avtalens endelig opp ved siden av tidligere nederlag i det nordiske samarbeids historie.

Det første nederlaget ble Nordisk forsvarsforbund. Siden ble det flere: Tollunionen, NORDØK og Nordens deling på EF-saken. Velger man å se det i dette historiske perspektiv, tvinges man også til å se de positive elementer i bildet. Selv om konsekvensen av slike tilbakeslag er stopp for konkrete større samarbeidsprosjekter,

så har det allikevel vist seg at noe konstruktivt, noe nytt, blir resultatet. Denne erfaring tror jeg også vi vil kunne høste av Volvo-avtalen. Den aktivitet og den vilje til å finne konstruktive løsninger som vi har opplevd i forbindelse med de forhandlinger som har vært ført mellom den norske og den svenske regjering og Nordens største industrikonsern, har i seg selv skapt grunnlaget for ny vekst og utvikling i det nordiske samarbeid. Disse mulighetene skal utnyttes.